

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BIH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI

MINISTARSTVA KOMUNIKACIJA I PROMETA BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2022. GODINU

Kazalo

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA.....	2
1. MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA	2
2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	4
II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI.....	6
1. PREDMET I CILJ REVIZIJE	6
2. KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI	6
3. OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA.....	7
4. PREPORUKE ZA 2022. GODINU (SAŽETAK).....	10
5. USTROJSTVO I RUKOVOĐENJE.....	11
6. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	12
7. PRORAČUN MINISTARSTVA ZA 2022. GODINU	13
7.1. Aktivnosti iz okvira nadležnosti	13
8. FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	15
8.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna.....	15
8.1.1. Bruto plaće.....	16
8.1.2. Izdaci za uporabu vozila.....	17
8.1.3. Usluge reprezentacije.....	18
8.2. Pregled prihoda i primitaka	18
8.2.1. Prihodi od naknada i pristojbi.....	19
8.3. Bilanca stanja.....	22
9. UPOŠLJAVANJE I STATUS UPOSLENIH (ANGAŽIRANIH) OSOBA	23
9.1. Obavljanje poslova drugog radnog mjesta	23
9.2. Ugovori o djelu.....	23
10. JAVNE NABAVE.....	24
10.1. Nabava motornog vozila	25
11. KOMENTARI KLIJENTA	26
PRIVICI	26

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA

Mišljenje neovisnog revizora se daje na temelju provedene financijske revizije koja obuhvaća reviziju financijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju financijskih izvješća **Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) koji obuhvaćaju: bilancu stanja na 31.12.2022. godine, pregled prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz proračuna, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće pričuve proračuna, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja proračuna – tekstualni dio, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, financijska izvješća Ministarstva prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, financijsko stanje imovine, obveza i izvora sredstava na 31.12.2022. godine i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom financijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI)¹. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Neovisni smo o Ministarstvu u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za financijska izvješća

Rukovodstvo Ministarstva je odgovorno za izradu i fer prezentaciju financijskih izvješća u skladu sa prihvaćenim okvirom financijskog izvješćivanja na razini institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o financiranju institucija BiH, Pravilnikom o financijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i

¹ Međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri razine objava: INTOSAI načela (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijska izvješća kao cjelina sačinjena bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbrojno, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na temelju tih finansijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije, u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvješća, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola.
- Stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u svezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u unutarnjim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

U svezi sa revizijom finansijskih izvješća Ministarstva za 2022. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Temelj za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Ministarstva za 2022. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvješću:

- 1) *Ministarstvo nije na odgovarajući način uskladilo aktivnosti vezane za donošenje podzakonskih akata kojima se uređuje naplata prihoda u postupku homologacije, niti je na odgovarajući način definiralo prijelazne odredbe podzakonskog akta, što je imalo za posljedicu da u periodu kolovoz - prosinac 2022. godine nije vršena naplata administrativnih pristojbi u postupku homologacije (točka 8.2. 1. Izvješća).*

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo o Ministarstvu u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Skretanje pozornost²

Ne izražavajući daljnju rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pozornost na sljedeće:

- *Pravilnik o unutaršnjem ustroju Ministarstva nije usklađen sa relevantnim odlukama Vijeća ministara BiH (točka 5. Izvješća);*
- *po osnovu ugovora o djelu je angažirano osoblje za obavljanje poslova trajnog karaktera i poslova sistematiziranih radnih mjesta (točka 9.2. Izvješća).*

² Odjeljak kojim revizor skreće pozornost korisnicima izvješća na pitanja koja su prezentirana ili objelodanjena u informacijama vezanim za predmet revizije, a koje su, prema revizorovoj profesionalnoj prosudbi, jako važne za razumijevanje takvih informacija od strane korisnika izvješća; u revizijskoj praksi ovaj odjeljak se naziva još i 'isticanje pitanja'.

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Ministarstva je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu sa propisima kojima su regulirane i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje Ministarstva, prema definiranim kriterijima, usklađeno sa relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 24.7.2023. godine

GLAVNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v.r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Nedžad Hajtić, v.r.

**ZAMJENICA
GLAVNOG REVIZORA**

Neda Močević, v.r.

II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. PREDMET I CILJ REVIZIJE

Predmet revizije su finansijska izvješća Ministarstva za 2022. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijska izvješća pouzdana i odražavaju li bilance u potpunosti rezultate poslovanja. Također, cilj revizije je procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sustav unutarnjih kontrola i funkciju unutarnje revizije.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

2. KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2022. godinu³
- Zakon o financiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH
 - Pravilnik o finansijskom izvješćivanju institucija BiH
 - Odluke o privremenom financiranju institucija BiH za 2022. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH
- Zakon o obligacijskim odnosima (dio koji se odnosi na ugovore o djelu)
- Zakon o unutarnjoj reviziji.

³ Službeni glasnik BiH, broj: 42/22

3. OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA

Ured za reviziju je u izvješću o financijskoj reviziji Ministarstva za 2021. godinu dao pozitivno mišljenje na financijska izvješća i pozitivno mišljenje na usklađenost sa zakonima i drugim propisima sa skretanjem pozornosti na:

- Pravilnik o unutarnjem ustroju koji nije usklađen sa važećim odlukama Vijeća ministara BiH;
- nerealizirana sredstva za nabavu opreme u okviru višegodišnjeg projekta digitalizacije;
- raspoređivanje državnih službenika, radi obavljanja poslova drugog radnog mjesta, na način koji nije predviđen važećim propisima;
- angažman osoblja po osnovu ugovora o djelu za obavljanje poslova trajnog karaktera i poslova sistematiziranih radnih mjesta.

U Izvješću su dane preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti. Preporuke iz prethodnog razdoblja čija je realizacija bila u tijeku nisu ponovljene, ali se njihova realizacija kontinuirano prati u narednom razdoblju.

Utvrđili smo da je Ministarstvo u 2022. godini od ukupno 13 prethodno danih preporuka, realiziralo tri, šest nije realiziralo, za dvije preporuke je realizacija u tijeku, dok dvije preporuke nisu mogle biti ocijenjene u revidiranom razdoblju.

U narednoj tablici (Tablica 1.) prikazan je pregled ocjene realizacije prethodno danih preporuka.

Tablica 1. Detaljan pregled ocjene realizacije prethodno danih preporuka

Br. prep.	Preporuke iz izvješća za 2021. godinu	Ocjena realizacije u 2022. godini	Status
1.	Ministarstvo je dužno provesti sve potrebne aktivnosti vezane za pribavljanja mišljenja nadležnih institucija na prijedlog pravilnika o unutarnjem ustroju i isti uputiti u proceduru usvajanja.	Prijedlog pravilnika o unutarnjem ustroju Ministarstva nije upućen u proceduru pribavljanja mišljenja nadležnih institucija, niti u proceduru usvajanja.	
2.	Ministarstvo je dužno ocjenjivanje rada uposlenih provoditi u skladu sa relevantnim propisima kako bi se na pouzdan način mogla utvrditi ispunjenost kriterija prilikom raspoređivanja uposlenih unutar platnih razreda.	Ocijenjen je rad uposlenih za 2022. godinu, ali određeni obrasci nisu popunjeni i/ili nisu potpisani na propisani način.	
3.	Ministarstvo je dužno dosljedno primjenjivati odredbe Pravilnika Vijeća ministara BiH o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH u dijelu koji utvrđuje ukupan broj službenih vozila kojima institucija raspolaže.	Ministarstvo je tijekom godine raspolagalo većim brojem službenih vozila od broja dozvoljenog Pravilnikom Vijeća ministara BiH, ali je na kraju godine raspolagalo jednim vozilom manje.	

Tablica 1. Detaljan pregled ocjene realizacije prethodno danih preporuka

Br. prep.	Preporuke iz izvješća za 2021. godinu	Ocjena realizacije u 2022. godini	Status
4.	Potrebno je da Ministarstvo unaprijedi sustav unutarnjih kontrola pri realizaciji troškova reprezentacije na način da se u dokumentaciji kojom se pravda nastali trošak navedu svi potrebni podaci (povod, broj korisnika i sl.) na temelju kojih se može nedvojbeno izvesti zaključak o opravdanosti nastalih troškova.	Na pojedinim fakturama eksterne reprezentacije nisu navedeni svi podaci potrebni za pravdanje predmetnih izdataka, odnosno navedena su kratka formalna obrazloženja.	
5.	Potrebno je da Ministarstvo poduzme potrebne aktivnosti iz svoje nadležnosti u svezi sa sačinjavanjem tehničke specifikacije kao preduvjeta za pokretanje procedure nabave opreme za digitalizaciju.	U srpnju 2022. godine je pokrenut postupak javne nabave opreme za digitalizaciju.	
6.	Ministarstvo je dužno da kroz modul stalnih sredstava pravodobno izvrši učitavanje inventure i obradu koja podrazumijeva usporedbu stvarnog stanja sredstava po popisu sa knjigovodstvenim stanjem radi utvrđivanja inventurnih razlika.	Za 2022. godinu je učitana inventura i obrađeni su podaci kroz Modul stalnih sredstava.	
7.	Ministarstvo je dužno raspored državnih službenika na radna mjesta vršiti u skladu sa relevantnim propisima.	U prosincu 2022. godine upućen je zahtjev Agenciji za državnu službu BiH za raspisivanje oglasa (unutarnjih i javnih) za popunu upražnjenih radnih mjesta na koja su preraspoređeni određeni državni službenici.	
8.	Preporučamo Ministarstvu da u skladu sa zakonskim propisima koji reguliraju područje obligacijskih odnosa ugovore o djelu zaključuje u iznimnim i opravdanim slučajevima i to za konkretne poslove koji nisu redoviti i sistematizirani poslovi.	Nastavljen je angažman osoba po osnovu ugovora o djelu za obavljanje sistematiziranih i redovitih poslova.	
9.	Ministarstvo je dužno da prilikom sačinjavanja tehničkih specifikacija poštuje odredbe Zakona o javnim nabavama i ostale relevantne zakonske propise.	Nije bilo moguće ocijeniti realizaciju preporuke s obzirom na to da u tekućoj godini nije provedena značajnija nabava autoguma, a da je prethodne godine konstatirano da je previsoko postavljena gornja granica indeksa maksimalne brzine za tražene autogume.	

Br. prep.	Preporuke iz prethodnih izvješća ⁴	Ocjena realizacije u 2022. godini	Status
6/2018	Institucije su dužne pridržavati se načela transparentnosti prilikom dodjele javnih sredstava putem kapitalnih grantova.	Nije bilo dodjele kapitalnih grantova u 2022. godini, te stoga nije bilo moguće ocijeniti realizaciju preporuke.	II
12/2018	U postupcima javne nabave vozila potrebno je utvrditi tehničku specifikaciju koja omogućava konkurenciju kroz dostavljanje ponuda više ponuđača, uz dokumentiranje rezultata istraživanja tržišta u pogledu utvrđivanja konkurencije.	Ministarstvo nije dokumentiralo prethodnu provjeru tržišta prije pokretanja postupka javne nabave motornog vozila.	✗
3/2020	Ministarstvo treba dodatno unaprijediti sustav unutarnjih kontrola kroz uspostavljanje prakse uparivanja podataka iz izvješća o korištenju TAG uređaja sa nalogima za uporabu službenih vozila (kolskih naloga) i preispitivanje evidentiranja prijednog puta u putnim nalogima za pojedinačne relacije, kako bi se osigurala puna transparentnost namjenskog korištenja službenih vozila.	Nisu u potpunosti uspostavljene uredne i usklađene evidencije na temelju kojih se može potvrditi namjensko korištenje službenih vozila.	✗
5/2020	Ministarstvo treba nastaviti sa aktivnim odnosom prema problematici sravnjenja prihoda i osmisliti pojedinačno sravnjenje za vrste prihoda kod kojih do sada nisu osigurani uvjeti za takvu vrstu sravnjenja (posebna šifra prihoda ili podaci o broju izdanih dozvola).	Nije uspostavljen pouzdan sustav praćenja i kontrole naplate prihoda.	✗

Za označavanje statusa preporuka u pogledu njihove realizacije korišteni su sljedeći simboli: realizirane preporuke, preporuke čija je realizacija u tijeku, nerealizirane preporuke, preporuke koje nisu mogle biti ocijenjene u revidiranom razdoblju.

Preporuke čija je realizacija u tijeku će biti predmetom daljnjeg praćenja do trenutka dok se ne realiziraju u potpunosti ili do onog trenutka kada revizor, uzimajući u obzir razuman protekli rok, procijeni da ove preporuke nisu realizirane. U skladu s tim, u ovom izvješću nisu dane nove preporuke za revidirane procese na koje se takve preporuke odnose, ali je za ove procese dan opis stanja i provedenih aktivnosti.

Preporuke koje nisu mogle biti ocijenjene u ovom ciklusu revizije će biti ocijenjene kad se za to steknu uvjeti.

⁴ Sve preporuke dane u izvješćima o obavljenoj financijskoj reviziji prethodnih godina čija je realizacija bila u tijeku ili nisu ocijenjene u izvješću za 2021. godinu

4. PREPORUKE ZA 2022. GODINU (SAŽETAK)

Izvešćem o obavljenoj reviziji za 2022. godinu obuhvaćeno je devet preporuka danih zbog utvrđenih neusklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Od ukupnog broja danih preporuka, šest preporuka se odnosi na nepravilnosti, nedostatke i slabosti identificirane u prethodnim izvešćima, koje nisu otklonjene u 2022. godini, te su, u skladu s tim, takve preporuke ponovljene u ovom izvešću.

U tablici koja slijedi (Tablica 2.) prikazani su podaci o danim preporukama za 2022. godinu (segment revizije, predmet revizije i status), a preporuke su detaljno prezentirane po procesima u izvešću.

Tablica 2. Preporuke za 2022. godinu

Br. prep.	Točka izvešća	Revidirani proces (naslov)	Predmet revizije		Status preporuke ⁵	
			Financijska izvešća	Usklađenost	Nova preporuka	Ponovljena preporuka
1.	5.	Ustrojstvo i rukovođenje		●		●
2.	7.1.	Aktivnosti iz okvira nadležnosti		●	●	
3.	8.1.1.	Bruto plaće		●	●	
4.	8.1.2.	Izdaci za uporabu vozila		●		●
5.	8.1.3.	Usluge reprezentacije		●		●
6.	8.2.1.	Prihodi od naknada i pristojbi		●		●
7.	8.2.1	Prihodi od naknada i pristojbi		●	●	
8.	9.2.	Ugovori o djelu		●		●
9.	10.	Javne nabave		●		●

⁵ Status podrazumijeva novu ili ponovljenu preporuku. Nerealizirane preporuke iz prethodnog razdoblja su, nakon utvrđenog činjeničnog stanja, ponovljene.

5. USTROJSTVO I RUKOVOĐENJE

Unutarnji ustroj Ministarstva utvrđuje se pravilnikom koji donosi ministar, a odobrava ga Vijeće ministara BiH. Pravilnikom o unutarnjem ustroju Ministarstva utvrđuje se i unutarnji ustroj dvije upravne organizacije i to Regulatornog odbora željeznica BiH (ROŽ)⁶ i Direkcije za civilno zrakoplovstvo BiH (BHDCA)⁷.

Pravilnikom o unutarnjem ustroju sistematizirana su 132 radna mjesta (115 u Ministarstvu i 17 u ROŽ-u)⁸ u okviru 10 osnovnih organizacijskih jedinica Ministarstva i u ROŽ-u. Na 31.12.2022. godine bilo je popunjeno 97 radnih mjesta (86 u Ministarstvu i 11 u ROŽ-u).

Osnovni tekst Pravilnika o unutarnjem ustroju je donesen u lipnju 2003. godine i isti je mijenjan i dopunjavan šest puta. U travnju 2013. godine Vijeće ministara BiH je donijelo Odluku o načelima za utvrđivanje unutarnjeg ustroja tijela uprave BiH⁹ i Odluku o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH¹⁰, u skladu s kojima su institucije BiH bile dužne da u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu istih usklade svoje pravilnike o unutarnjem ustroju sa odredbama navedenih odluka.

Ministarstvo do konca 2022. godine nije okončalo predmetnu aktivnost, odnosno nadležnim institucijama nije dostavilo prijedlog pravilnika o unutarnjem ustroju radi pribavljanja mišljenja potrebnih za upućivanje u proceduru usvajanja.

PREPORUKA 1

Ministarstvo je dužno okončati aktivnosti vezane za usklađivanje odredaba pravilnika o unutarnjem ustroju sa odredbama relevantnih odluka Vijeća ministara BiH.

Nadležnosti Ministarstva definirane su Zakonom o ministarstvima i drugim tijelima uprave BiH¹¹. U obrazloženjima financijskih izvješća¹² Ministarstvo navodi da planirane aktivnosti nisu u potpunosti realizirane, a da su rokovi prolongirani iz objektivnih razloga koji se ogledaju prije svega u nedostatnoj kapacitiranosti ljudskim resursima, nemogućnosti popunjavanja upražnjenih sistematiziranih radnih mjesta, kao i povećanom opsegu tekućih poslova.

Radom Ministarstva rukovodi ministar u suradnji sa zamjenikom ministra i tajnikom u Ministarstvu. Ministar i zamjenik ministra su imenovani u prosincu 2019. godine¹³.

⁶ ROŽ - Upravna organizacija u sastavu Ministarstva čije su nadležnosti i odgovornosti definirane Zakonom o željeznicama BiH (Službeni glasnik BiH, broj 52/05). Radom ROŽ-a rukovodi ravnatelj. Ravnatelj ROŽ-a je imenovan u veljači 2023. godine. Sjedište ROŽ-a je u Doboju. Sredstva za financiranje rada ROŽ-a se odobravaju kroz proračun Ministarstva. Izvršenje proračuna ROŽ-a za 2022. godinu je iskazano u iznosu od 575.309 KM.

⁷ BHDCA - Upravna organizacija u sastavu Ministarstva čije su nadležnosti i odgovornosti definirane Zakonom o zrakoplovstvu BiH (Službeni glasnik BiH, broj 39/09, 25/18). Radom BHDCA rukovodi generalni ravnatelj i dva zamjenika. Sjedište BHDCA je u Banjoj Luci. BHDCA ima regionalne urede u Sarajevu i Mostaru.

⁸ BHDCA je poseban proračunski korisnik.

⁹ Službeni glasnik BiH, broj 30/13

¹⁰ Službeni glasnik BiH, broj 30/13, 67/15 i 51/18

¹¹ Službeni glasnik BiH, broj 05/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12, 06/13, 19/16, 83/17

¹² Objavljaju se na www.mkt.gov.ba

¹³ U siječnju 2023. godine imenovano je novo rukovodstvo Ministarstva.

6. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Ministarstvo je odgovorno za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Financijsko upravljanje i kontrola:

Sustav finansijskog upravljanja i kontrole¹⁴ uspostavlja se u skladu sa poglavljem IV. a. Zakona o financiranju institucija BiH, Standardima unutarnje kontrole u institucijama BiH, Priručnikom za finansijsko upravljanje i kontrolu u institucijama BiH i ostalim podzakonskim aktima.

U skladu s preporukama i zaključcima nadležnih institucija Ministarstvo je, u kolovozu 2022. godine, usvojilo Akcijski plan za uspostavljanje i unapređenje sustava unutarnjih finansijskih kontrola. U informacijama o realizaciji planiranih aktivnosti Ministarstvo je navelo da su u tijeku sljedeće aktivnosti: uspostava baze podataka o poslovnim procesima u okviru softverskog rješenja za FUK, ažuriranje registra rizika, izmjene internog pravilnika o FUK-u, ažuriranje internih procedura u skladu sa rezultatima procjene rizika, uspostava kadrovske evidencije podržane IT sustavom, izrada interne procedure-hodografe aktivnosti za pripremu kapitalnih projekata i realizaciju projekata sa razrađenim kontrolnim točkama itd.

Također, u Godišnjem izvješću o finansijskom upravljanju i kontroli za 2022. godinu navedene su mjere koje se planiraju poduzeti za daljnji razvoj finansijskog upravljanja i kontrole, a to su: okončanje aktivnosti na izradi novog pravilnika o unutarnjem ustroju Ministarstva u cilju utvrđivanja jasne odgovornosti i ovlaštenja rukovoditelja organizacijskih jedinica i svakog radnog mjesta kako bi se osigurala realizacija postavljenih ciljeva i definirao postupak izvješćivanja kod delegiranja/prijenosa ovlaštenja i odgovornosti za pojedine poslove na druge uposlene; redovno ažuriranje knjige poslovnih procesa i registra rizika uz analizu uzroka rizika i procjenu utjecaja rizika, ažuriranje internih akata i uspostavljanje evidencije sudbenih sporova.

Unutarnja revizija:

Jedinica unutarnje revizije je uspostavljena u skladu sa Zakonom o unutarnjoj reviziji institucija BiH¹⁵ i Odlukom o kriterijima za uspostavljanje jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH¹⁶. Za obavljanje unutarnje revizije¹⁷ predviđena su dva radna mjesta i to rukovoditelj jedinice unutarnje revizije i unutarnji revizor¹⁸. Unutarnja revizija je, u skladu sa svojim planovima rada, u tekućoj godini obavila reviziju elektroničkog blagajničkog poslovanja u Ministarstvu.

¹⁴ Finansijsko upravljanje i kontrola definira se kao sveobuhvatan sustav politika, procedura i aktivnosti koji uspostavlja i za koji je odgovoran rukovoditelj institucije. Sustav finansijskog upravljanja i kontrole zasniva se na upravljanju rizicima i daje razumno uvjerenje da će ciljevi institucije biti ostvareni na pravilan, ekonomičan, efikasan i efektivan način.

¹⁵ Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12

¹⁶ Službeni glasnik BiH, broj 59/19

¹⁷ Jedinica unutarnje revizije Ministarstva nadležna je za obavljanje unutarnje revizije u Ministarstvu, Regulatornom odboru željeznica BiH, Agenciji za poštanski promet BiH, Direkciji za civilno zrakoplovstvo BiH i Regulatornoj agenciji za komunikacije.

¹⁸ Od rujna 2021. godine upražnjeno je radno mjesto unutarnjeg revizora zbog sporazumnog raskida ugovora o radu.

7. PRORAČUN MINISTARSTVA ZA 2022. GODINU

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2022. godinu, Ministarstvu su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 15.920.000 KM (tekući izdaci 13.756.000 KM, kapitalni izdaci 94.000 KM, tekući grantovi 820.000 KM i višegodišnja kapitalna ulaganja 1.250.000 KM).

Proračunom je odobreno 118 uposlenih, a na 31.12.2022. godine u Ministarstvu je bilo 97 uposlenih osoba. Prosječan broj uposlenih u 2022. godini za koje su isplaćene bruto plaće u Ministarstvu bio je 105.

Ministarstvo je svoje aktivnosti do usvajanja proračuna za 2022. godinu financiralo na temelju odluka o privremenom financiranju za prva dva tromjesečja.

Tijekom godine izvršena su usklađivanja proračuna koja se odnose na sljedeće:

- povećanje proračuna neposredne potrošnje u ukupnom iznosu od 76.500 KM (odobrena sredstva iz tekuće pričuve 46.500 KM i primici od prodaje motornog vozila 30.000 KM);
- prenesena neutrošena sredstva za višegodišnje projekte u ukupnom iznosu od 30.276.700 KM;
- raspoloživa sredstva programa posebnih namjena u ukupnom iznosu od 8.330.720 KM (prenesena neutrošena sredstva 2.850.728 KM i odobrena sredstva u tekućoj godini 5.479.992 KM).

Prema navedenom, Ministarstvo je u 2022. godini raspolagalo sredstvima u ukupnom iznosu od 54.603.920 KM, a ukupno je realizirano 18.335.789 KM.

Ministarstvo je izvršilo prestrukturiranje rashoda proračuna koje je odobrilo Ministarstvo financija i trezora BiH. Prestrukturiranje rashoda je izvršeno u ukupnom iznosu od 127.900 KM.

7.1. Aktivnosti iz okvira nadležnosti

Vijeće ministara BiH je na 56. sjednici, održanoj 26.10.2022. godine utvrdilo Odgovor na zastupničku inicijativu iz 2019. godine, zastupnika u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine BiH¹⁹ koja se odnosila na dopunu Pravilnika o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH na način da se propiše jasno označavanje službenih vozila naljepnicom ili na drugi odgovarajući način kako bi sudionicima u prometu, kao i građanima bilo jasno vidljivo da se radi o službenom vozilu i kojoj instituciji pripada, a sve u svrhu sprečavanja zlouporabe korištenja.

U Odgovoru Vijeća ministara BiH²⁰ je navedeno da je Ministarstvo financija i trezora BiH dalo pozitivno mišljenje na Inicijativu Ministarstva komunikacija i prometa BiH, te da se obvezalo da

¹⁹ Odgovora na zastupničko pitanje je bio na dnevnom redu 3. sjednice Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, održane 31. siječnja 2023. godine

²⁰ Sastavni dio Odgovora Vijeća ministara BiH je Inicijativa za dopunu Pravilnika o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH koju je u kolovozu 2020. godine Ministarstvo komunikacija i prometa BiH uputilo Ministarstvu financija i trezora BiH i Odgovor Ministarstva financija i trezora BiH iz veljače 2021. godine.

će pokrenuti proceduru dopune Pravilnika o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH.

Naime, Ministarstvo komunikacija i prometa BiH je Ministarstvu financija i trezora BiH²¹ dostavilo Inicijativu u kojoj je predložilo uspostavljanje registra koji bi bio objavljen na internetskoj stranici Vijeća ministara BiH, a za njegovo uspostavljanje, vođenje i ažuriranje zadužena Služba za zajedničke poslove institucija BiH. Ministarstvo financija i trezora BiH je podržalo dostavljeni prijedlog uz napomene da će provedba predloženih izmjena dovesti do dodatnih troškova koje je dužna planirati Služba za zajedničke poslove BiH, te da obilježavanje vozila ili formiranje javnog registra službenih vozila institucija BiH otvara mogućnost zlouporabe podataka o čemu treba da se izjasni svaka pojedinačno, odnosno da Službi dostavi suglasnost da se službeno vozilo obuhvati javnim registrom.

Kako je iz navedenog vidljivo, nadležna ministarstva nisu predložila način obilježavanja službenih vozila, a što je bila temeljna ideja zastupničke inicijative, nego su predložila objavu registra koji neće doprinijeti većoj transparentnosti korištenja službenih vozila, s obzirom na to da sudionici u prometu i dalje neće moći prepoznati službena vozila.

PREPORUKA 2

Potrebno je da Ministarstvo dodatno razmotri zaključke Parlamentarne skupštine BiH koji se odnose na obilježavanje službenih vozila i u suradnji sa ostalim nadležnim institucijama okonča predmetnu aktivnost.

²¹ Ovlašteni obrađivač materijala/Pravilnika o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH

8. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Ministarstvo je sačinilo Godišnje finacijsko izvješće za 2022. godinu i dostavilo ga nadležnim tijelima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku²².

8.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbrojno, u razdoblju od 1.1. do 31.12.2022. godine iskazano je sljedeće:

Tablica 3. Izvršenje proračuna za 2022. godinu

R. br.	Opis	Odobreni proračun	Usklađivanje proračuna	Ukupni proračun	Izvršenje proračuna	Razlika
1	2	3	4	5 (3+4)	6	7 (5-6)
1.	Neposredna potrošnja ²³	14.670.000	76.500	14.746.500	13.909.689	836.811
2.	Višegodišnji projekti ²⁴	1.250.000	30.276.700	31.526.700	0	31.526.700
3.	Programi posebne namjene ²⁵	0	8.330.720	8.330.720	4.426.100	3.904.620
4.	Ukupno (1+2+3):	15.920.000	38.683.920	54.603.920	18.335.789	36.268.131

Vrijednosno značajni rashodi iz proračuna neposredne potrošnje odnose se na: bruto plaće (3.352.235 KM), naknade troškova uposlenih (532.585 KM), unajmljivanje imovine i opreme (8.372.470 KM)²⁶, izdatke za tekuće održavanje (290.078 KM) i ugovorene usluge (307.254 KM). Rashodi programa posebne namjene najvećim dijelom se odnose na izgradnju i nadzor međudržavnog mosta Gradiška (4.002.811 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz proračuna prikazan je u Tablici I. u prilogu Izvješća.

Prema zabilješkama uz finacijska izvješća manji postotak izvršenja rashoda neposredne potrošnje ostvaren je na poziciji tekućeg održavanja, jer je Ministarstvo uvidom u nadležnosti institucija BiH utvrdilo da je Uprava za neizravno oporezivanje BiH nadležna za održavanje prometne infrastrukture na graničnim prijelazima i da je stoga potrebno poduzeti aktivnosti da se odredi točan nositelj i opseg ovog projekta. Također, manji postotak izvršenja proračuna je zabilježen na poziciji tekućih grantova i transfera drugim razinama vlasti, s obzirom na to da su sredstva namijenjena za financiranje tekućeg održavanja mostova na granici sa R Hrvatskom i R Srbijom i da se trebaju realizirati na temelju ugovora potpisanih između Ministarstva i

²² Naknadno je dostavljen korigiran Obrazac 1 – Pregled prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama

²³ U okviru iznosa izvršenje proračuna neposredne potrošnje prikazano je izvršenje proračuna Ministarstva u iznosu od 13.334.380 KM i izvršenje proračuna ROŽ-a u iznosu od 575.309 KM (bruto plaće i naknade 331.944 KM, naknade troškova uposlenih 53.345 KM, izdaci za energiju i komunalne usluge 25.618 KM, ugovorene usluge 116.363 KM...).

²⁴ Ukupni proračun višegodišnjih projekata obuhvata tri projekta i to: Digitalizacija (29.876.700 KM), Održavanje mostova na granici sa R Hrvatskom (800.000 KM) i Održavanje i rekonstrukcija mostova između Bosne i Hercegovine i R Srbije (850.000 KM)

²⁵ Pregled programa posebne namjene je prikazan u Tablici I. u prilogu Izvješća

²⁶ Predmetni izdaci se odnose na izdatke za unajmljivanje Microsoft licenci za institucije BiH (8.372.040 KM) i unajmljivanje parking prostora (430 KM).

nadležnih upravitelja cesta u entitetima i Brčko distriktu BiH, međutim, upravitelj iz Republike Srpske je odbio potpisati sporazume.

U daljnjem tekstu navodimo nalaze revizije, stanje po procesima za koje su dane preporuke u ranijem razdoblju čija realizacija je u tijeku, kao i određena objelodanjivanja činjenica o značajnim rashodima realiziranim u 2022. godini.

8.1.1. Bruto plaće

Revizijom izdataka u okviru pozicije bruto plaća utvrđene su sljedeće nepravilnosti i nedostaci:

Ocjenjivanje rada uposlenih: Ocjenjivanje rada uposlenih, koje se koristi kao kriterij za napredovanje u viši unutarnji platni razred odnosno premještaj u niži unutarnji platni razred prema Metodologiji za raspoređivanje uposlenog unutar platnog razreda²⁷, vrši se u skladu sa odredbama Zakona o radu u institucijama BiH²⁸, Zakona o državnoj službi u institucijama BiH²⁹, te podzakonskim aktima donesenim na temelju odredaba istih.

Ministarstvo je, u odnosu na prethodnu godinu, vršilo ocjenjivanje državnih službenika u propisanim razdobljima (1.1. do 30.6.2022. godine i 1.7. do 31.12.2022. godine). Međutim, uvidom u određene obrasce za ocjenjivanje uočeno je da nisu u potpunosti popunjeni na način propisan odredbama Pravilnika o načinu ocjenjivanja rada državnih službenika u institucijama BiH³⁰ (ocjene nisu potpisane od državnih službenika, nema točan datum odobrenja od strane ovlaštene osobe i sl.).

Po pitanju utvrđenih nepravilnosti pri ocjenjivanju uposlenih u prethodnoj godini smo dali preporuku (preporuka br. 2 u Tablici 1.). U skladu s navedenim, ocijenili smo da je Ministarstvo u 2022. godini poduzimalo aktivnosti na realizaciji dane preporuke, što će biti predmetom daljnjeg praćenja do konačne realizacije.

Izdaci za stimulacije: Ministarstvo je na ime stimulacije (novčane nagrade) planiralo sredstva u iznosu od 30.000 KM dok je ostvarenje u iznosu od 26.137 KM ili 87 %. Stimulacija je isplaćena za 54 uposlena ili 51 % od ukupnog broja uposlenih u Ministarstvu. Za pojedine uposlene Ministarstva isplaćena je stimulacija dva ili tri puta u tijeku godine. Raspon u kojem je isplaćivana novčana nagrada kreće se u iznosu od 100 KM do 896 KM za jedan mjesec.

Obračun i isplata novčane nagrade uposlenom u institucijama BiH vrši se uz mjesečni obračun i isplatu plaća na temelju rješenja koje donosi rukovoditelj institucije³¹. Prijedlozi nadležnih rukovoditelja i donesena rješenja o novčanoj nagradi se ne vežu za obračunsko razdoblje isplate novčane nagrade (npr. novčana nagrada je isplaćena za prosinac 2022. godine na osnovu rješenja sačinjenih u siječnju 2023. godine na temelju prijedloga koji datiraju iz ranijih mjeseci tekuće godine).

²⁷ Službeni glasnik BiH, broj 6/12 i 76/20

²⁸ Službeni glasnik BiH, broj 26/04, 7/05, 48/05, 60/10, 32/13 i 93/17

²⁹ Službeni glasnik BiH, broj 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17

³⁰ Službeni glasnik BiH, broj 59/11 i 24/21

³¹ Članak 6. i 7. Odluke o okvirnim kriterijima za dodjelu novčane nagrade uposlenim u institucijama BiH (Službeni glasnik BiH, broj 31/10)

PREPORUKA 3

Preporučamo Ministarstvu da na vrijeme osigura prijedloge i rješenja o isplati novčane nagrade i uveže to za obračunsko razdoblje u kojem će nagrada biti isplaćena.

8.1.2. Izdaci za uporabu vozila

Ukupni izdaci za uporabu službenih vozila sa 31.12.2022. godine iznose 99.851 KM, a značajniji izdaci se odnose se na izdatke za dizel gorivo (49.111 KM), materijal i usluge popravka i održavanja vozila (20.160 KM) i osiguranje vozila (11.145 KM).

Pravilnikom Vijeća ministara BiH o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH Ministarstvu je dano pravo na korištenje osam službenih vozila, a ROŽ-u jednog službenog vozila. Tijekom 2022. godine Ministarstvo je raspolagalo sa devet vozila, od kojih su dva prodana, tako da je na kraju godine raspolagalo sa sedam vozila. ROŽ ima na raspolaganju jedno službeno vozilo.

Također, Ministarstvo je osim službenih vozila, od siječnja do studenog 2022. godine, imalo na raspolaganju i vozilo koje mu je reversnim zaduženjem dao izvođač radova na izgradnji mosta preko rijeke Save kod Gradiške. Također, Ministarstvo je raspolagalo iznajmljenim vozilom za potrebe ministra (od 21.9. do 18.11.2022. godine) i sa vozilom u vlasništvu ministra (od 22.11. do 19.12.2022. godine), jer je službeno vozilo koje je koristio ministar bilo u kvaru. Za navedena vozila Ministarstvo je snosilo troškove goriva³², putarine i pranja. Odredbama Pravilnika Vijeća ministara BiH nije utvrđeno pravo da institucije mogu koristiti vozila drugih pravnih ili privatnih osoba u službene svrhe³³.

Nadalje, službeno vozilo u smislu Pravilnika Vijeća ministara BiH je motorno vozilo koje je nabavljeno za službene potrebe institucije i u njenom je vlasništvu ili posjedu, a koristi se za obavljanje prijevoza radi vršenja poslova i zadataka rukovodstva institucije, te obavljanje administrativnih i kurirskih poslova institucije iz nadležnosti institucije. Uvidom u naloge za službena vozila konstatirali smo sljedeće:

- Odredbe internog Pravilnika i Pravilnika Vijeća ministara BiH koje se odnose na popunjavanje naloga za vozila se uglavnom poštuju, osim za pojedine naloge u kojima nisu popunjavane kolone koje se odnose na vrijeme polaska i dolaska.
- Procesom revizije, kod pojedinih naloga za službena vozila uočena su putovanja preko 200 km, dok u evidencijama o prisustvu na poslu nije evidentiran službeni put, niti su otvarani nalozi za službena putovanja. Uočili smo i obrnute situacije tj. da postoji ostvaren službeni put na određeni datum (prijevozno sredstvo - službeno vozilo), a u putnom nalogu za vozilo nije prikazano korištenje vozila na taj datum.

³² Ministarstvo vrši nabavu dizel goriva za službena vozila na temelju Okvirnog sporazum o sukcesivnoj isporuci, koji je u primjeni tri godine, počev od 24.8.2020. godine. S obzirom na to da je za dva dodatna vozila (vozilo koje je dao izvođač radova i iznajmljeno vozilo) sa kojima je raspolagalo Ministarstvo, bio potreban benzin kao pogonsko gorivo, za nabavu istog su provedena četiri izravna postupka javne nabave u ukupnom iznosu od 6.564 KM. Izdaci za benzin su iskazani u iznosu od 5.053 KM.

³³ Odlukom o načinu i postupku ostvarivanja prava uposlenih u institucijama BiH na naknadu za službeno putovanje (Službeni glasnik BiH, broj 6/12 i 10/18) predviđeno je korištenje putničkog automobila u osobnoj svojini za službeno putovanje, o čemu rješenje donosi rukovoditelj institucije ili osoba koju je rukovoditelj institucije ovlastio za odobravanje službenih putovanja. U predmetnom slučaju se uz putni nalog obvezno prilaže obračun kilometara prijeđenih u službene svrhe.

- Postoji neusklađenost dnevno prijedene kilometraže za iste relacije, kao i nerealan prikazane dnevno prijedene kilometraže. Kod pojedinih vozila postoji i neusklađenost korištenja vozila sa podacima prikazanim u izvodu promjena ACC računa korisnika.
- U evidenciji o prisustvu na poslu kod pojedinih uposlenika prikazan je godišnji odmor ili bolovanje, a vozilo je korišteno u tom razdoblju (dnevne kilometraže preko 200 km).

S obzirom na navedeno, na pouzdan način ne možemo potvrditi namjensko korištenje službenih vozila Ministarstva.

PREPORUKA 4

Ministarstvo je dužno osigurati uredno i dosljedno vođenje svih evidencija na temelju kojih se može pouzdano potvrditi korištenje vozila isključivo za službene potrebe institucije.

8.1.3. Usluge reprezentacije

Usluge reprezentacije sa 31.12.2022. godine iznose 32.615 KM, dok je na ovoj proračunskoj liniji planirano 60.000 KM. Odlukom o korištenju sredstava za reprezentaciju u Ministarstvu reguliraju se prava, uvjeti, način korištenja i kontrola korištenja sredstava za reprezentaciju.

Kao i prethodnih godina uočene su slabosti funkcioniranju unutarnjih kontrola reprezentacije Ministarstva. Na pojedinim fakturama eksterne reprezentacije ne navodi se broj korisnika, kao ni obrazloženja organizacije istih. Navedeno nije u skladu sa Odlukom o korištenju sredstava za reprezentaciju u Ministarstvu. Nadalje, na pojedinim fakturama eksterne reprezentacije navode se kratka obrazloženja iako se radi o značajnim pojedinačnim fakturama. Kao i prethodnih godina, troškovi za internu reprezentaciju, koji se odnose na ROŽ, uglavnom su realizirani do maksimalnog odobrenog iznosa.

PREPORUKA 5

Potrebno je da Ministarstvo unaprijedi evidencije pri realizaciji troškova reprezentacije na način da se u dokumentaciji kojom se pravda nastali trošak navedu svi potrebni podaci (povod, broj korisnika i sl.) na temelju kojih se može nedvojbeno izvesti zaključak o opravdanosti nastalih troškova.

8.2. Pregled prihoda i primitaka

Ukupno ostvareni prihodi i primici po ekonomskim kategorijama u razdoblju od 1.1. do 31.12.2022. godine, iskazani su u iznosu od 6.100.080 KM. Ostvareni prihodi se odnose na: naknade i pristojbe i prihode od pružanja javnih usluga (3.527.119 KM), novčane kazne (52.070 KM), donacije iz inozemstva (2.479.992 KM) i kapitalne primitke od prodaje motornih vozila (40.899 KM).

Pregled prihoda i primitaka prikazan je u Tablici III. u prilogu Izvješća.

8.2.1. *Prihodi od naknada i pristojbi*

Člankom 78. stavak 6. Pravilnika o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH propisano je da su proračunski korisnici obvezni vršiti mjesečno usklađivanje i sravnjenje prihoda sa prihodima iz Glavne knjige trezora koji su evidentirani na njihovom organizacijskom kodu. Također, Ministarstvo financija i trezora je donijelo Naputak o načinu prikupljanja, evidentiranja, kontroli uplata pristojbi i naknada na JRT BiH i povrata više ili pogrešno uplaćenih pristojbi i naknada sa JRT BiH³⁴.

Ministarstvo je donijelo interni akt kojim se utvrđuju interna pravila o načinu i postupku kontrole naplate prihoda. Kontrola naplate prihoda se vrši na više načina u ovisnosti o vrsti prihoda. U postupku revizije je konstatirano sljedeće:

- Ukupni prihodi od dozvola za obavljanje međunarodnog cestovnog prijevoza stvari sa 31.12.2022. godine iznose 1.524.246 KM, a odnose se na prihode od CEMT dozvola i prihode od bilateralnih dozvola koje izdaje Ministarstvo, entitetska ministarstva i Brčko distrikt BiH. Kontrola prihoda se vrši se putem softvera. Uplate se svaki dan iz glavne knjige generiraju u softver. Ukupna zaduženja prikazana u softveru ne obuhvaćaju zaduženja za dozvole koja izdaju entitetska ministarstva i Brčko distrikt BiH. Sravnjenje uplata za dozvole koje izdaju entitetska ministarstva i Brčko distrikt vrši se na temelju izvješća koje isti dostavljaju. Nadležna osoba iz Sektora za pravne i financijske poslove vrši sravnjenje svih uplata, te u slučaju da se ne mogu upariti uplate sa zaduženjima (pogrešna uplata, JIB, poziv na broj i sl.) obraća se Ministarstvu financija i trezora BiH za dodatno pretraživanje i pronalaženje uplata. Sve korekcije po tom temelju se vrše ručnim unosom što povećava rizik od eventualnih grešaka. S obzirom na to da pojedini prijevoznici ne vrše uplate u skladu sa instrukcijama za uplatu otežano je uparivanje uplata i zaduženja analitički po firmi/fizičkoj osobi, te stoga postoji veliki broj neuparenih uplata i zaduženja u softveru.
- Prihodi od izdavanja dozvola u međunarodnom cestovnom prijevozu osoba ostvareni su u ukupnom iznosu od 149.696 KM. U Ministarstvu vode elektroničke evidencije o dozvolama za linijski prijevoz, ali uvidom u iste za prosinac i izvod otvorenih stavki za 2022. godinu, primijetili smo da evidencije nisu potpune, odnosno nisu uparene sve uplate sa brojem protokola dokumenata, kao ni zatvorena sva evidentirana dugovanja za unesene akte po broju protokola. Uvidom u izvod otvorenih stavki utvrdili smo da postoje neusuglašene obveze koje se vode u evidencijama, starosti od 129 pa do 414 dana, što potvrđuje naše konstatacije o neažurnosti kontrole naplate ovih prihoda. U razgovoru sa nadležnim osobama Ministarstva, konstatirali smo da softversko rješenje ima svojih nedostataka, a posebno se odnosi na nedostatak upisa broja linije u registru čime bi se omogućila brža i adekvatnija kontrola uplata vezanih za broj linije i izdanih dozvola.
- Naknade za izradu memorijskih kartica za digitalni tahograf iskazane su u iznosu od 1.016.152 KM. Pravilnikom o postupku izdavanja memorijskih kartica za digitalni tahograf³⁵ propisano je da poslove izdavanja svih vrsta memorijskih kartica za digitalni tahograf obavljaju entitetska ministarstva nadležna za poslove cestovnog prometa i Odjel za javne poslove Brčko distrikta BiH, a da personalizaciju kartica vrši Agencija za

³⁴ Broj: 08-02-1-5823-3/12 od 14.09.2012. godine

³⁵ Službeni glasnik BiH, broj 42/11, 86/12 i 51/18

identifikacijske isprave i razmjenu podataka. Odlukom o visini naknade za izradu memorijskih kartica za digitalni tahograf³⁶ zaduženo je Ministarstvo i Ministarstvo financija i trezora BiH za realizaciju prihoda po predmetnom osnovu. Naredbom o uplatnim računima za administrativne pristojbe propisan je način popunjavanja polja koja se odnose na uplatu javnih prihoda.

Administrator softvera vrši mjesečno poluautomatsko učitavanje zaduženja na temelju podataka iz baze koju vodi Agencija za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka. Međutim, prisutan je tehnički problem koji se odnosi na nemogućnost uparivanja zaduženja i uplata kada pravna osoba izvrši uplate za vozače (na koje glase memorijske kartice), s obzirom na to da se zaduženja odnose na lično ime vozača, što ima za posljedicu veliki broj neuparenih zaduženja i uplata.

- Ministarstvo je u tekućoj godini ostvarivalo prihode od homologacije u skladu s odredbama Pravilnika o homologaciji vozila³⁷ i Cjenika usluga u postupku homologacije³⁸. Naredbom o uplatnim računima nije određena posebna vrsta prihoda za administrativne pristojbe koje se naplaćuju u postupku homologacije, te su stoga iste evidentirane u okviru vrste prihoda 722101 propisane za prihode od zahtjeva, molbi, prijedloga, prijava i drugih podnesaka. U tekućoj godini na navedenoj poziciji iskazani su prihodi u iznosu od 652.483 KM.

Ministarstvo je u ranijem razdoblju sravnjenje uplata vršilo na temelju godišnjeg izvješća o radu administrativnog tijela³⁹ za poslove homologacije. Međutim, za 2022. godinu nije osigurano izvješća administrativnog tijela za poslove homologacije tako da se ne može utvrditi točan iznos prihoda ostvarenih od administrativnih pristojbi koje se naplaćuju u postupku homologacije niti se može potvrditi da je Ministarstvo vršilo sravnjenje ove vrste prihoda.

PREPORUKA 6

Potrebno je da Ministarstvo poduzme aktivnosti iz svoje nadležnosti i u suradnji sa ostalim nadležnim institucijama osigura dosljednu primjenu važećih propisa i pouzdan temelj za praćenje naplate prihoda.

Pristojbe u postupku homologacije: Odredbama Cjenika usluga za provedbu homologacije⁴⁰, koji je donijelo Ministarstvo u srpnju 2022. godine, nisu na odgovarajući način definirane prijelazne odredbe, što je imalo za posljedicu da u razdoblju kolovoz - prosinac 2022. godine nije vršena naplata administrativnih pristojbi u postupku homologacije koje su prihod proračuna institucija BiH i međunarodnih obveza BiH.

Naime, Pravilnikom o homologaciji vozila⁴¹, koji je stupio na snagu 30.12.2020. godine, definirano je da administrativno tijelo i tehnički servisi primjenjuju cijene utvrđene Cjenikom usluga za provedbu homologacije u Bosni i Hercegovini, a da Vijeće ministara BiH, na prijedlog Ministarstva, propisuje administrativnu pristojbu koja se plaća u postupku homologacije.

³⁶ Službeni glasnik BiH, broj 39/11

³⁷ Službeni glasnik BiH, broj 83/20 i 8/22

³⁸ Službeni glasnik BiH, broj 89/10

³⁹ Poslove u oblasti homologacije obavljaju organizacije za administrativne i tehničke poslove u oblasti homologacije, i to organizacija određena za obavljanje administrativnih poslova (administrativno tijelo), tehnički servisi i laboratoriji za specijalistička ispitivanja. Administrativno tijelo predlaže Ministarstvu način uređenja postupka homologacije i definira stručne i tehničke poslove kod homologacije.

⁴⁰ Službeni glasnik BiH, broj 50/22

⁴¹ Službeni glasnik BiH, broj 83/20

Također, navedenim Pravilnikom je propisano da se do donošenja novog cjenika primjenjuje Cjenik usluga u postupku homologacije iz 2010. godine⁴² kojim su bile definirane naknade koje naplaćuje administrativno tijelo⁴³ i naknade za radnje pred Ministarstvom koje predstavljaju prihod proračuna institucija BiH⁴⁴.

Novi Cjenik usluga za provedbu homologacije⁴⁵ je stupio na snagu 30.7.2022. godine i istim je utvrđena visina i način uplate naknada za provedbu postupka homologacije, koje podnositelj zahtjeva plaća ovlaštenoj organizaciji za obavljanje administrativnih poslova u oblasti homologacije. Ministarstvo je donijelo ovaj Cjenik iako do njegovog donošenja nije bilo osiguralo odluku o visini administrativnih pristojbi, niti je njegovim prijelaznim odredbama osiguralo kontinuitet naplate administrativnih pristojbi po starom propisu do donošenja nove odluke.

Naime, Ministarstvo je, u ožujku 2022. godine, dostavilo Vijeću ministara BiH Prijedlog odluke o dopuni tarife administrativnih pristojbi radi razmatranja i usvajanja. O predloženom materijalu je obavljena rasprava na 52. sjednici Vijeća ministara BiH, održanoj 23.6.2022. godine, ali je izjašnjenje po istom odgođeno sa prijedlogom da se obave dodatne konzultacije i razmotri opcija izmjene Pravilnika o homologaciji vozila. Predloženi iznos naknada je bio propisan Cjenikom usluga u postupku homologacije iz 2010. godine.

Uvažavajući mišljenja ostalih institucija o potrebi racionalizacije i optimizacije broja i visine iznosa pristojbi i naknada, Ministarstvo je sačinilo novi tekst Prijedloga odluke o dopuni tarife administrativnih pristojbi u kojem je predloženo umanjeње iznosa administrativnih pristojbi oko 50 %, na temelju čega je procijenjen godišnji prihod u ukupnom iznosu od oko 630.000 KM. Vijeće ministara BiH je, na 8. sjednici održanoj 5.4.2023. godine, donijelo Odluku o dopuni tarife administrativne pristojbe - u novom tekstu u skladu sa Pravilnikom o homologaciji i Zakonom o administrativnim pristojbama⁴⁶.

S obzirom na to da Vijeće ministara BiH nije bilo usvojilo odluku o administrativnim pristojbama za radnje u postupku homologacije, a da je u srpnju 2022. godine stupio na snagu novi Cjenik usluga za provedbu homologacije, kojim nisu propisane administrativne pristojbe za radnje u postupku homologacije, Ministarstvo nije vršilo naplatu prihoda po predmetnom osnovu u razdoblju kolovoz - prosinac 2022. godine. Smatramo da je Ministarstvo bilo u obvezi osigurati kontinuitet naplate administrativnih pristojbi za radnje u postupku homologacije koje su prihod proračuna institucija BiH i međunarodnih obveza BiH, s obzirom na to da Ministarstvo samostalno donosi Cjenik

⁴² Cjenik usluga u postupku homologacije iz 2010. godine (Službeni glasnik BiH, broj 89/10) je je donio ministar komunikacija i prometa na prijedlog organizacije za obavljanje poslova u oblasti homologacije u skladu s odredbama Pravilnika o homologaciji vozila, dijelova, uređaja i opreme vozila iz 2008. godine (Službeni glasnik BiH, broj 41/08).

⁴³ Naknada za pokriće troškova za provedbu postupka homologacije vozila i naknada za pokriće troškova za provedbu postupka homologacije tipa dijelova, uređaja i opreme vozila i izdavanja dokumenata

⁴⁴ Naknada za izdavanje certifikata o usklađenosti tipa vozila 50 KM, naknada za izdavanje dopune certifikata o usklađenosti tipa vozila 20 KM, naknada za izdavanje potvrde o usklađenosti za pojedinačno vozilo 20 KM i naknada za izdavanje potvrde o usklađenosti kod homologacije tipa dijelova uređaja i opreme vozila 30 KM.

⁴⁵ Službeni glasnik BiH, broj 50/22

⁴⁶ Iz Priopćenja Vijeća ministara BiH: „Pristojba se kreće od 20 KM za izdavanje certifikata o usklađenosti tipa vozila i 10 KM za dopunu certifikata o usklađenosti tipa vozila, koliko iznosi i pristojba za izdavanje potvrde o usklađenosti za pojedinačno vozilo. Novim tekstom odluke umanjena je visina pristojbi koje su bile ranije predložene u visini od 20 do 50 KM te je ukinuta naknada za izdavanje potvrde o usklađenosti kod homologacije dijela, uređaja i opreme vozila, što je bilo predloženo odlukom razmatranom na 52. sjednici Vijeća ministara BiH. Ovo smanjenje u funkciji je opredjeljenja Vijeća ministara BiH za racionalizaciju visine i broja pristojbi u skladu sa preporukama Ureda za reviziju institucija BiH iz izvješća o temi „Temeljne pretpostavke za efikasno upravljanje pristojbama i naknadama institucija BiH“.

usluga u postupku homologacije. Procijenjeni prihodi od administrativnih pristojbi po umanjenj tarifi koji su trebali biti ostvareni za razdoblje kolovoz-prosinac 2022. godine iznose oko 300.000 KM.

Naknade za izdane licence prijevoznika, za vozilo i kartice za vozače (41.630 KM): Pravilnikom o uvjetima za izdavanje licence i kvalifikacijske kartice vozača⁴⁷, iz 2014. godine, propisano je da visinu naknade za izdavanje licence i naknade za izdavanje kvalifikacijske kartice za vozača, na prijedlog Ministarstva, odlukom utvrđuje Vijeće ministara BiH (članak 14. i 23.). Također, navedenim Pravilnikom je propisano da Cjenik stručnog ispita i stručno osposobljavanje upravitelja prijevoza u međunarodnom cestovnom prijevozu, na prijedlog Ministarstva, uz pribavljeno mišljenje ovlaštenih tijela, odlukom utvrđuje Vijeće ministara BiH (članak 36.). Predmetne odluke nikada nisu donesene.

Člankom 40. istog Pravilnika je propisano da do donošenja novih propisa ostaju na snazi Odluka o visini novčane naknade za izdane licence prijevoznika, licence za vozilo i kvalifikacijske kartice vozača⁴⁸ i Cjenik stručnog osposobljavanja i ispita upravitelja prijevoza i vozača u međunarodnom cestovnom prijevozu⁴⁹ iz 2012. godine. Odredbama navedenog Cjenika je definirano da 95 % iznosa utvrđene cijene pripada ovlaštenom tijelu za stručno osposobljavanje i provedbu ispita za stjecanje stručne osposobljenosti, a da se 5 % iznosa utvrđene cijene uplaćuje na Jedinstven račun trezora BiH. Ministarstvo nikada nije osiguralo naplatu ovih sredstava.

PREPORUKA 7

Ministarstvo je dužno osigurati usklađenost i dosljednu primjenu propisa kojima se definiraju naknade za izdavanje licenci i kvalifikacijskih kartica za vozače i naknade za stručno osposobljavanje upravitelja prijevoza u međunarodnom cestovnom prijevozu.

8.3. Bilanca stanja

U bilanci stanja na 31.12.2022. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 64.372.815 KM. Ukupne obveze sa izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 67.316.381 KM.

Značajne stavke bilance stanja odnose se na kratkoročna potraživanja (409.024 KM), neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (63.963.791 KM), obveze prema dobavljačima (830.673 KM), obveze prema uposlenima (394.995 KM) i kratkoročna razgraničenja (2.126.922 KM)⁵⁰.

Bilanca stanja prikazana je u Tablici II. u prilogu Izvješća.

⁴⁷ Službeni glasnik BiH, broj 77/14 i 65/18

⁴⁸ Službeni glasnik BiH, broj 53/12

⁴⁹ Službeni glasnik BiH, broj 8/12

⁵⁰ Zadržani iznos 2.107.122 KM na temelju Ugovora za Projekat „Izgradnja i nadzor međudržavnog mosta Gradiška“ i zadržani iznos 19.800 KM na temelju Okvirnog sporazuma za radove „Održavanje sustava obilježavanja plovnog puta na rijeci Savi“.

9. UPOŠLJAVANJE I STATUS UPOSLENIH (ANGAŽIRANIH) OSOBA

Revizijom statusa uposlenih (angažiranih) osoba utvrđeno je sljedeće:

9.1. Obavljanje poslova drugog radnog mjesta

Tijekom 2022. godine dva državna službenika su obavljala poslove drugog radnog mjesta, odnosno poslove radnih mjesta više razine od poslova radnih mjesta na koja su postavljeni rješenjima Agencije za državnu službu BiH⁵¹ (stručni savjetnik i šef odsjeka su obavljali poslove pomoćnika ministra) na temelju rješenja koje je donio ministar komunikacija i prometa pozivajući se na odredbe članka 61. stavak (2) Zakona o upravi⁵².

Međutim, odredbama Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH i Pravilnika o uvjetima i načinu obavljanja internih natječaja, internih i eksternih premještaja državnih službenika u institucijama BiH⁵³, kojima je reguliran način rasporeda državnih službenika na radna mjesta, nije predviđena mogućnost da rukovoditelj institucije raspoređuje državne službenike na radna mjesta više razine bez provedene natječajne procedure (internog ili javnog natječaja).

Ministarstvo je u prosincu 2022. godine uputilo zahtjev Agenciji za državnu službu BiH za raspisivanje oglasa za popunu upražnjenih radnih mjesta pomoćnika ministra. U trenutku pisanja ovog Izvješća nije okončana natječajna procedura popune upražnjenih radnih mjesta.

Po pitanju utvrđenih nepravilnosti pri rasporedu uposlenih radi obavljanja poslova drugog radnog mjesta u prethodnoj godini smo dali preporuku (preporuka br. 7 u Tablici 1.). U skladu s navedenim, ocijenili smo da Ministarstvo poduzima aktivnosti na realizaciji dane preporuke, što će biti predmetom daljnjeg praćenja do konačne realizacije.

9.2. Ugovori o djelu

Ministarstvo je planiralo sredstva za ove namjene u iznosu od 60.000 KM, dok je ostvarenje iznosilo 58.277 KM, tj. 97 %, što je povećanje u odnosu na isto razdoblje prethodne godine za 8.134 KM. U razdoblju 1.1. do 31.12.2022. godine, putem ugovora o djelu⁵⁴ je angažirano 11 osoba i to:

- Sedam osoba⁵⁵ je angažirano za obavljanje poslova koji nisu u opisu sistematiziranih radnih mjesta, ali su određeni poslovi obavljani u kontinuitetu tijekom godine, te stoga imaju trajni karakter (administracija DMS sustava Ministarstva, održavanje servera i računalne opreme ROŽ-a, održavanje higijene u objektu ROŽ-a i osiguranje objekta

⁵¹ Državnog službenika postavlja Agencija za državnu službu BiH u skladu sa rezultatom koji je kandidat postigao u izbornom procesu (članak 28. stavak 1. Zakona o državnoj službi u institucijama BiH).

⁵² Službeni glasnik BiH, broj 32/02, 102/09 i 72/17

⁵³ Službeni glasnik BiH, broj 62/10, 30/14 i 38/17

⁵⁴ Za obavljanje stručnih/konzultantskih usluga za potrebe ROŽ-a dodatno je angažirano 11 osoba, za čiji izbor je korištena lista eksperata uspostavljena u 2019. godini, koja je ažurirana u 2021. godini. Na ime stručnih usluga planirana su sredstva u iznosu od 60.000 KM, dok su ostvareni troškovi u iznosu od 64.048 KM ili 107 %.

⁵⁵ Dvije osobe tijekom cijele godine (administracija DMS sustava Ministarstva i održavanje servera i računalne opreme ROŽ-a), jedna osoba 10 mjeseci i jedna osoba dva mjeseca (održavanje higijene u objektu ROŽ-a), dvije osobe po šest mjeseci (osiguranje objekta ROŽ-a) i jedna osoba tri mjeseca (lektoriranje podzakonskog akta).

ROŽ-a). Ono što je bitno napomenuti je da se u ROŽ-u potpisuju ugovori o djelu sa pojedinim osobama unazad nekoliko godina.

- Četiri osobe su bile angažirane za obavljanje poslova koji su po opisu poslovi sistematiziranih radnih mjesta od kojih su dvije osobe angažirane tijekom cijele godine (vođenje upisnika predmeta i vođenje evidencija o dozvolama), a dvije osobe po mjesec dana (vozač i tehnički tajnik u Uredu zamjenika ministra).

Prema Zakonu o obligacijskim odnosima⁵⁶ ugovor o djelu se potpisuje sa fizičkom osobom za konkretan posao koji predstavlja „zaokruženu“ cjelinu, te stoga predmet ugovora o djelu ne mogu biti poslovi koji se obavljaju u kontinuitetu niti poslovi sistematiziranih radnih mjesta.

Angažiranje osoba po osnovu ugovora o djelu za obavljanje poslova koji nisu privremenog karaktera je redovita praksa u Ministarstvu i pored preporuka koje smo davali u ranijim razdobljima. U informacijama o poduzetim aktivnostima po našim nalazima Ministarstvo navodi da je realizacija predmetne preporuke kontinuirana aktivnost, jer je preduvjet za smanjenje izdataka po osnovu ugovora o djelu usvajanje novog pravilnika o unutarnjem ustroju Ministarstva, međutim, po ovom pitanju u tekućoj godini nisu provođene značajnije aktivnosti (vidjeti točku 5. Izvješća).

PREPORUKA 8

Ministarstvo je dužno da, u skladu sa zakonskim propisima koji reguliraju područje obligacijskih odnosa, ugovore o djelu zaključuje u iznimnim i opravdanim slučajevima i to za konkretne poslove koji nisu redoviti i sistematizirani poslovi.

10. JAVNE NABAVE

Ministarstvo je donijelo Plan javnih nabava za 2022. godinu, kako je propisano Zakonom o javnim nabavama⁵⁷.

Prema prezentiranim podacima⁵⁸, Ministarstvo je u 2022. godini provelo 18 postupka javnih nabava. Od navedenog broja, Ministarstvo je provelo pet otvorenih postupaka u vrijednosti od 30.029.059 KM, tri konkurentna postupka u vrijednosti od 19.367 KM, jedan pregovarački postupak bez objave obavještenja u vrijednosti od 42.618 KM i devet postupaka u skladu sa Aneksom II. u vrijednosti od 94.603 KM. Ministarstvo je putem izravnog sporazuma izvršilo nabave u vrijednosti od 39.352 KM.

Nakon prethodno provedenih postupaka, ukupna vrijednost zaključenih ugovora (okvirnih sporazuma) iznosila je 30.224.998 KM (30.089.736 KM iz tekućih izdataka i 135.262 KM iz kapitalnih izdataka). Vrijednosno najveći postupak (29.717.636 KM)⁵⁹ se odnosi na okvirni sporazum za iznajmljivanje Microsoft licenci za potrebe institucija BiH.

⁵⁶ Ugovorom o djelu poslenik (poduzimač, izvođač radova) obvezuje se obaviti određeni posao, kao što je izrada ili popravak neke stvari ili izvršenje nekog fizičkog ili intelektualnog rada i sl., a naručilac se obvezuje da mu za to plati naknadu (članak 600.).

⁵⁷ Službeni glasnik BiH, broj 39/14 i 59/22

⁵⁸ Podaci iz tabličnih pregleda sačinjenih za potrebe revizije.

⁵⁹ Okvirni sporazum u vrijednosti od 13.386.646 USD bez PDV-a je zaključen na razdoblje od tri godine, do 30.6.2025. godine, a Ugovor u vrijednosti od 4.069.866 USD bez PDV-a je zaključen na razdoblje od godinu dana

Na temelju pregledanog uzorka javnih nabava nismo utvrdili značajnije nepravilnosti ili nedostatke osim nedostataka koji se odnose na nabavu motornog vozila, a koji navodimo u nastavku.

10.1. Nabava motornog vozila

Ministarstvo je, 7.11.2022. godine, donijelo Odluku o pokretanju postupka javne nabave putničkog motornog vozila, putem otvorenog postupka, u vrijednosti od 85.470 KM bez PDV-a. Kriterij za dodjelu ugovora je bio najniža cijena.

Tendersku dokumentaciju je preuzelo 13 ponuđača, a ponudu je dostavio samo jedan ponuđač. Ugovor o isporuci vozila je potpisan 6.12.2022. godine u vrijednosti od 78.462 KM bez PDV-a.

Prilikom provedbe postupka javne nabave nije sačinjena pisana zabilješka o istraživanju tržišta niti su prezentirani dokazi da tehnička specifikacija odgovara i za druge marke vozila, te se stoga nismo mogli uvjeriti da je Ministarstvo u konkretnoj nabavi ispoštovalo temeljna načela javnih nabava koja se odnose na aktivnu i pravičnu konkurenciju.

PREPORUKA 9

Ministarstvo treba prilikom provedbe postupaka javnih nabava motornih vozila izvršiti adekvatno istraživanje tržišta i sačiniti pisanu zabilješku o provedenim radnjama.

11. KOMENTARI KLIJENTA

Ministarstvo je u ostavljenom roku dostavilo komentare na Nacrt izvješća o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2022. godinu. U komentarima su obuhvaćeni nalazi revizora vezani za: izdatke za uporabu vozila, prihode od naknada i pristojbi, obavljanje poslova drugog ranog mjesta i nabavu motornog vozila.

Navedene komentare nismo mogli prihvatiti s obzirom na to da su dostavljena obrazloženja koja su prezentirana i tijekom revizije, a nisu dostavljeni novi dokazi koji bi utjecali na izmjene nalaza u Izvješću. Detaljno objašnjenje komentara koji nisu prihvaćeni dano je u odgovoru na dostavljene komentare na Nacrt izvješća o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2022. godinu, koji je dostavljen rukovodstvu Ministarstva uz konačno Izvješće o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2022. godinu.

Radi potpunijeg razumijevanja dijela nalaza vezanog za uporabu vozila u Izvješću je, u odnosu na Nacrt izvješća, korigiran dio koji se odnosi na uporabu vozila drugih pravnih ili privatnih osoba u službene svrhe, što ne mijenja suštinu samog nalaza.

Reviziju u Ministarstvu za 2022. godinu obavili su: Mirsada Sijamić - viši revizor za finansijsku reviziju (voditelj tima), Adnan Muharemagić - samostalni revizor za finansijsku reviziju (član tima), Nevena Kenjić - samostalni revizor za finansijsku reviziju (član tima) i Slaviša Vuković - viši revizor za IT (član tima).

Kontrolu kvalitete Nacrta izvješća proveo je Odjel za razvoj, metodologiju i kontrolu kvalitete finansijske revizije. Odjelom je rukovodio Nedžad Hajtić, koji je u međuvremenu preuzeo dužnost zamjenika glavnog revizora Ureda za reviziju institucija BiH.

**Voditelj tima za
finansijsku reviziju**

Mirsada Sijamić, v.r.

**Rukovoditelj Odjela za
finansijsku reviziju**

Snježana Baštinac, v.r.

Broj: 04-16-1-939/23

Privici

Tablica I. - Pregled rashoda proračuna za 2022. godinu
Tablica II. - Bilanca stanja na 31.12.2022. godine
Tablica III. - Pregled prihoda i primitaka za 2022. godinu
Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda proračuna za 2022. godinu

MINISTARSTVO KOMUNIKACIJA I PROMETA BIH

Tablica I.

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun	Izvršenje proračuna	Postotak (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	13.756.000	81.500	13.837.500	13.204.819	95
Bruto plaće i naknade	3.623.000	0	3.623.000	3.352.235	93
Naknade troškova uposlenih **	524.000	32.500	556.500	532.585	96
Putni troškovi	167.000	0	167.000	140.302	84
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga **	141.000	-5.900	135.100	84.226	62
Izdaci za energiju i komunalne usluge	30.000	0	30.000	25.618	85
Nabava materijala	38.000	0	38.000	28.099	74
Izdaci za usl. prijevoza i goriva *	48.000	22.000	70.000	60.209	86
Unajmljivanje imovine i opreme	8.376.000	0	8.376.000	8.372.470	100
Izdaci za tekuće održavanje	420.000	0	420.000	290.078	69
Izdaci za osiguranje **	9.000	3.100	12.100	11.743	97
Ugovorene i druge posebne usluge */**	380.000	29.800	409.800	307.254	75
2. Kapitalni izdaci	94.000	103.000	197.000	158.257	80
Nabava zemljišta	0	0	0	0	
Nabava građevina	0	0	0	0	
Nabava opreme *	94.000	103.000	197.000	158.257	80
Nabava ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	
Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	0	0	0	0	
3. Tekući grantovi	820.000	-108.000	712.000	546.613	77
Transferi drugim razinama vlasti	300.000	0	300.000	135.000	45
Tekući transferi u inozemstvo *	520.000	-108.000	412.000	411.613	100
4. Proračun-neposredna potrošnja (1+2+3)	14.670.000	76.500	14.746.500	13.909.689	94
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	1.250.000	30.276.700	31.526.700	0	0
Nabava opreme		29.876.700	29.876.700		0
Rekonstrukcija i inv. održavanje ***	1.250.000	400.000	1.650.000	0	0
6. Novčane donacije	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
7. Programi posebne namjene	0	8.330.720	8.330.720	4.426.100	53
Izgradnja i nadzor međudržavnog mosta Gradiška		4.274.080	4.274.080	4.002.811	94
Izgradnja i nadzor međudržavnog mosta Svilaj		16.533	16.533	1.673	10
Izrada planersko-studijske dokumentacije za Jadransko-jonsku cestu		111.397	111.397		0
Izgradnja i opremanje sjedišta ROŽ BiH		18.003	18.003	785	4
Izrada planersko-studijske dokumentacije za međudržavni most Brčko		910.707	910.707		0

Iznajmljivanje Microsoft licenci za potrebe institucija BiH		500.000	500.000	420.831	84
Izgradnja i nadzor međudržavnog mosta preko rijeke Tare	0	2.500.000	2.500.000	0	0

8. Ukupno proračun (4+5+6+7)	15.920.000	38.683.920	54.603.920	18.335.789	34
-------------------------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-----------

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo _____ 2023. godine.

Ministar:
Edin Forto

Bilanca stanja na 31.12.2022. godine

MINISTARSTVO KOMUNIKACIJA I PROMETA BIH

Tablica II.

Opis	31.12.2022.	31.12.2021.	Postotak (2/3*100)
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	409.024	1.107	36.949
Novčana sredstva	0	0	
Kratkoročna potraživanja	409.024	1.107	36.949
Kratkoročni plasmani	0	0	
Interni finansijski odnosi	0	0	
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
2. Stalna sredstva	63.963.791	60.838.906	105
Stalna sredstva	67.841.865	63.845.682	106
Ispravka vrijednosti	3.878.074	3.006.776	129
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	63.963.791	60.838.906	105
Dugoročni plasmani	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	64.372.815	60.840.013	106
3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	3.352.590	2.354.067	142
Kratkoročne tekuće obveze	830.673	219.541	378
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obveze prema uposlenima	394.995	304.562	130
Interni finansijski odnosi	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	2.126.922	1.829.964	116
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	63.963.791	60.838.906	105
Izvori sredstava	63.963.791	60.838.906	105
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	67.316.381	63.192.973	107

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stavak 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sustava Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora na razini Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo _____ 2023. godine

Ministar:
Edin Forto

Pregled prihoda i primitaka za 2022. godinu

MINISTARSTVO KOMUNIKACIJA I PROMETA BIH

Tablica III.

Opis	Planirani iznos	Izmjene i dopune	Ukupno planirani iznos	Ostvareni iznos	Postotak (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Neporezni prihodi	3.634.000	0	3.634.000	3.579.189	98
Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	0	0	0	0	
Naknade i pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga	3.484.000	0	3.484.000	3.527.119	101
Novčane kazne (neporezne prirode)	150.000	0	150.000	52.070	35
2. Tekući transferi i donacije	0	0	0	2.479.992	
Primljeni tekući transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija - donacije iz inozemstva	0	0	0	2.479.992	
Primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti	0	0	0	0	
Domaće donacije	0	0	0	0	
3. Kapitalni primici	0	0	0	40.899	
Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	40.899	
Primici od financijske imovine	0	0	0	0	
Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
4. Ukupni prihodi i primici (1+2+3)	3.634.000	0	3.634.000	6.100.080	168

Rukovodstvo je Pregled prihoda i primitaka po ekonomskim kategorijama odobrilo _____ 2023. godine

Ministar:
Edin Forto

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 2580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvješćivanja, te da je odobrilo finansijska izvješća.

Rukovodstvo **Ministarstva komunikacija Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) dužno je osigurati da finansijska izvješća za 2022. godinu budu izrađena u skladu sa Zakonom o financiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 i 38/22), Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine, broj 01-08-02-1-1515-1/15 od 4.2.2015. godine). Rukovodstvo je također obvezno postupati u skladu sa Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2022. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 42/22) i pratećim naputcima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijska izvješća daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Ministarstva.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav unutarnjih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu unutarnjih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za poduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, _____

Ministar

Edin Forto